

Учесниците од СОНК успешно ја завршија обуката за наставник – едукатор

Во рамки на проектот „Одржување на благосостојбата на младите наставници во училиште“ („Sustaining Young Teachers’ Wellbeing at School” – YouWell), 2022-1-BG01-KA220-SCH-000085901, во периодот од 7 до 11 јули 2023 година, во Софија, 15-те наставници кои беа избрани од Македонија, Бугарија и Словенија за имплементација на овој проект, успешно ја завршија обуката за наставник – едукатор.

Обуката “Mentoring through coaching” беше реализирана од страна на тимот на организациите: National Management School од Бугарија и New Mindset Coaching & Training од Белгија. Истата имаше за цел следење и поддршка на наставници кои се нови во професијата во овие земји, односно поддршка на свои колеги кои се на почеток на својата кариера како наставници, а практичната реализација на стекнатите знаења од обуката ќе започне од месец октомври 2023 година.

Програмата имаше за цел да создаде поддршка и мотивација за подобра меѓусебна соработка и развој на вештини кои се потребни за следните чекори.

Во овие 5 дена, во просториите на Social Innovators во Бугарија, учесниците го започнаа своето патување и мотивирано се впуштија во откривање и учење, каде главниот фокус беше ставен на развивање суштински вештини за „обучување“ кои излегуваат надвор од училищата – вештини за живот! Овие вештини за „обучување“ ќе ги поттикнат сите учесници во програмата да станат уште подобри комуникатори, слушатели и решавачи на проблеми, што е основа за личен и професионален развој. Преку примена на иновативниот формат “Clarity Check-in Series” беше воведена техниката на емпатија и разбирање меѓу наставниците – едукатори, а преку креативните картички за проектот DiArc се поттикнуваа креативноста и имагинацијата, овозможувајќи им на учесниците да размислуваат “надвор од кутијата” и да истражуваат нови перспективи. Игрите со LEGO се покажаа како неочекувана алатка за помагање на обучуваните наставници – едукатори да ги идентификуваат своите цели и да се замислат себеси како ефикасни наставници – едукатори. На општо задоволство на сите, се изгради една заедница на високо-мотивирани наставници – едукатори, подготвени да остават трајно влијание во образовниот процес.

Патувањето продолжува од месец октомври, кога овие 15 наставници – едукатори ќе започнат со работа во своите земји, со своите колеги и ќе продолжат на оваа нова патека на менторство која се открива пред нив.

ПОТПИШАНА СПОГОДБА ПОМЕЃУ СОНК И МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА

ПОТПИШАНА СПОГОДБА ПОМЕЃУ СОНК И МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА

Почитувани,
на следниот линк превземете ја спогодбата помеѓу СОНК и Министерството за култура:

[Спогодба СОНК и Министерството за култура](#)

ОДРЖАН МАСОВЕН ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК НА СОНК

ОДРЖАН МАСОВЕН ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК НА СОНК

Во текот на вчерашниот ден, 2-ри септември, почетокот на

учебната година, врз основа на Одлуката на Советот на СОНК, донесена на 19-та редовна седница на ден 23-08-2019 година, во синдикалните организации на СОНК од основното и средното образование, се одржа еднодневен предупредувачки штрајк.

Самата организација на предупредувачкиот штрајк, со сите пропратни материјали и најави за одржување, како и денот на одржување на истиот, со однапред договорениот тек во Упатството, доставен од страна на СОНК, помина на достоинствено ниво. Исто така, вредно е да се напомене дека на предупредувачкиот штрајк немаше поголеми притисоци од власта на сите нивоа, почнувајќи од училиштата, локалните самоуправи и на централно ниво.

Од извештаите поднесени до штрајкувачкиот одбор на СОНК, од страна на претседателите на регионалните одбори на СОНК, во својство на претседатели на штрајкувачкиот одбор на ниво на секој Регион, може да се заклучи дека Одлуката на Советот на СОНК, со мали исклучоци, е испочитувана од сите синдикални организации на СОНК, но и поголем број од вработените кои не се членови на СОНК, кои по пат на солидарност се приклучија кон предупредувачкиот штрајк.

За овој еднодневен предупредувачки штрајк на СОНК и Барањата на Советот на СОНК, во знак на безрезервна поддршка, до СОНК

во писмена форма пристигнаа многубројни писма со поддршка од страна на родители, членови на синдикални организации од дејноста предучилишно образование – детските градинки и културата, Конфедерацијата на слободни синдикати на Македонија – КСС, од сите грански синдикати на КСС, како и од синдикати за образование со кои СОНК има воспоставено билатерални односи од Република Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Словенија, Црна Гора, Албанија, Косово, Република Српска, и Европската Конфедерација на синдикати за образование – ETUCE, за што сме им бескрајно благодарни.

Наредниот период од еден месец, поточно во текот на месец септември, за Советот на СОНК, согласно Одлуката е период во кој, по пат на преговори, а во духот на коректниот социјален дијалог и партнерство со Министерството за образование, се очекува да се постигне договор за висината на процентот и периодот на реализација на зголемување на платите на вработените во основното и средно образование.

Во овој период се очекува СОНК и МОН да го отворат прашањето за потпишување на Колективен договор за високо образование и наука.

Во почетокот на месец октомври, Советот на СОНК ќе одржи седница, на која ќе се разгледа исходот на преговорите со МОН, по однос на зголемувањето на платите во сите сфери на образованието и зависно од истиот ќе донесе одлука за натамошните чекори на СОНК.

КОНГРЕСНИТЕ ДОКУМЕНТИ НА ЈАВНА РАСПРАВА ПРЕД ЧЛЕНСТВОТО НА СОНК

ОДРЖАНА 27-ТА СЕДНИЦА НА СОВЕТ НА СОНК

На 14-08-2021 година, Советот на СОНК, во проширен состав, ја одржа својата 27-ма редовна седница, на која беа усвоени повеќе Предлог документи за работата на престојниот VII-ми Конгрес на СОНК.

Имено, согласно Статутот на СОНК, Одлуката за одржување на VII-от Конгрес на СОНК и Одлуката за одржување на изборни активности во СОНК на сите нивоа, Советот на СОНК на седницата усвои:

- Предлог – Извештај за работата на СОНК за периодот од декември 2015 година до септември 2021 година;
- Предлог – Програма за активностите на СОНК за периодот од октомври 2021 до октомври 2026 година;
- Предлог – Статут за измени и дополнувања на Статут на

СОНК;

- **Предлог – Критериуми за избор на Претседател на СОНК;**
- **Носење Одлука за број и состав на делегати за VII-от Конгрес на СОНК.**

Сите овие документи, најтранспарентно и демократски, впрочем како и досега, ќе бидат на јавна расправа во синдикалните организации на СОНК и секој наш член ќе има право да даде свои забелешки, мислења и предлози по однос на истите. По расправата по овие документи во синдикалните организации на СОНК, која треба да заврши најдоцна до 10-ти септември оваа година, претседателите на регионалните одбори на СОНК, сите издржани предлози ќе ги сумираат и достават до Советот на СОНК, кои ќе бидат вградени во конечните текстови на документите за VII-от Конгрес на СОНК.

На седницата беа отворени и повеќе прашања од интерес на членовите на СОНК од сите дејности и иницирани повеќе чекори за решавање на истите. Советот на СОНК заклучи дека најитно, во соработка со МОН, треба да се отворат и отпочнат преговори за потпишување на колективни договори за основно и средно образование, кои ќе бидат усогласени во делот на платите со минималната плата на национално ниво. Исто така, беше разговарано да се дојде до договор со преговори, евентуално, со новата концепција во образованието да не се предизвикаат технолошки вишоци, особено во средното образование, како и за исплаќање на прекувремена работа на вработените кои работеа со физичко присуство и имаа зголемен обем на работа.

ПОТПИШАН НОВ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР ВО ДЕЈНОСТА ПРЕДУЧИЛИШНО ЗГРИЖУВАЊЕ И ВОСПИТАНИЕ НА ДЕЦА

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Министерството за труд и социјална политика – МТСП потпишаа нов Колективен договор во дејноста предучилишно згрижување и воспитание на деца.

По интензивни преговори на работните групи на СОНК и МТСП и со потпишување на овој колективен договор се решаваат голем број од предизвиците со кои се соочивме во минатиот период и се оди уште еден чекор понапред во зголемувањето на правата и условите за работа на работниците од оваа дејност.

Како резултат на добриот социјален дијалог и доверба помеѓу двата социјални партнери, успеавме да ги зголемиме платите на давателите на услуги во јавните установи за деца за 15% и нивен континуиран раст со секое зголемување на минималната плата, со што се оневозможува стагнирање на платите во иднина.

Континуиран раст на платите, со секое зголемување на минималната плата, ќе добијат и помошно – техничките лица, со новата договорена формулација за нивните плати, во овој колективен договор.

Со новиот колективен договор се надмина повеќегодишниот проблем со работното време на воспитувачите и негователите, односно им се дава можност за реализирање на другите програмски активности во други просторни средини, во установата или надвор од неа.

За членовите на СОНК се обезбедува регрес за годишен одмор, право коешто за прв пат го добиваат нашите членови и кое ќе

отпочне со примена од 2023 година.

Исто така, за членовите на СОНК се воведува надоместок за работа во група со зголемен број на деца, надоместок за вонредно ангажирање и придонес во предучилишно воспитание и образование, преку иновативни и креативни активности во дејноста, надоместок за јубилејни награди за работа во градинката, како и други надоместоци и додатоци.

Покрај овие права, за членовите на СОНК се воведува и четири часовно платено отсуство од работа во текот на месецот за извршување на итни, лични и неодложни потреби, се зголемуваат правата за слободни платени работни денови во текот на календарската година, се предвидува учество во повеќе комисији во установата, заштита на синдикалниот претставник, а се зголемуваат и правата за време на штрајк.

Детално се уредува начинот на распоредување на работникот и обврските на работодавачот, се воспоставува право на приправникот да го полага приправничкиот испит по втор пат, а исто така се зголемуваат и роковите за пријава на огласи за вработување во градинките.

Иако, за жал, не успеавме да го регулираме правото на плата на административните работници, бидејќи истата се регулира со Законот за административни службеници, сепак тие може да ги користат сите останати придобивки од овој колективен договор, како наши членови од оваа дејност, а во овој контекст би го издвоиле надоместокот за вршење на дополнителни работи и работни задачи надвор од систематизираното работно место.

Како Синдикат покажавме дека се бориме и понатаму ќе се бориме за правата на своите членови, кои заслужуваат подобри услови за работа, подобар социјален живот, поголеми синдикални, социјални и работнички права.

СОНК секогаш имал слух и разбирање за потребите на своите членови, а Колективниот договор е потврда за нивно почитување и фундамент за понатамошни заложби на СОНК и МТСП.